

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3133/25
10.9.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Радмиле Радић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маја Ковачевић Томић, адвокат из Београда, Симица 13, против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Бранко Божиновић, адвокат из Београда, Хекторовићева 4 и ВВ из ..., чији је пуномоћник Милош Ачански, адвокат из Београда, Савска 19/2/1, ради иселења по тужби и утврђења по противтужби, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 34959/20 од 12.5.2023. године, исправљене решењима истог суда П 34959/20 од 27.7.2023. године, П 34959/20 од 31.7.2023. године и П 34959/20 од 9.5.2025. године, у седници већа одржаној дана 10.9.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 34959/20 од 12.5.2023. године, исправљена решењима истог суда П 34959/20 од 27.7.2023. године, П 34959/20 од 31.7.2023. године и П 34959/20 од 9.5.2025. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене ББ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 34959/20 од 12.5.2023. године, исправљеном решењима истог суда П 34959/20 од 27.7.2023. године, П 34959/20 од 31.7.2023. године и П 34959/20 од 9.5.2025. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужене да се са свим лицима и стварима иселе из стана број 8 који се налази на трећем спрату стамбене зграде у ..., у Улици ... КО ... и да стан испражњен од лица и ствари предају у посед тужиоцу. Другим ставом изреке, утврђено је да тужена ББ из ... има право доживотног плодоуживања на стану број 8, који се налази на трећем спрату стамбене зграде број ... у улици ... у ..., по структури трособан, површине 97 м², означен евиденционим бројем 20, уписан у лист непокретности ... КО ..., изграђен на катастаркој парцели ..., што је тужилац дужан да призна и трпи, те је овлашћена тужена ББ из ... да то своје право

укњижи код надлежног Катастра непокретности на основу ове пресуде, без даље сагласности и присуства тужиоца. Трећим ставом изреке, утврђено је да тужена ВВ из ... има право доживотног плодоуживања на стану број 8, који се налази на трећем спрату стамбене зграде број ..., у Улици ... у ..., по структури трособан, површине 97 м², означен евиденционим бројем 20, уписан у лист непокретности ... КО ..., изграђен на катастаркој парцели ..., што је тужилац дужан да призна и трпи, те је овлашћена тужена ВВ из ... да то своје право укњижи код надлежног Катастра непокретности на основу ове пресуде, без даље сагласности и присуства тужиоца. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој ББ из ... накнади трошкове поступка у износу од 165.800,00 динара. Петим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој ВВ из ... накнади трошкове поступка у износу од 165.800,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је првостепену пресуду побијао због погрешено и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужена ББ доставила је одговор на изјављену жалбу тужиоца. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражила.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужиоца није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које Апелациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничног стању, тужилац и тужена ББ склопили су усмени договор крајем 1999. године, којим су уредили обавезу плаћања алиментације тужиоца за заједничку децу, односно конституисали су право доживотног плодоуживања на предметном стану чији је једини власник тужилац, а у корист тужених и непарничара ГГ – сина тужиоца и тужене ББ, а упис тог права у земљишне књиге нису извршили. Након постигнутог договора, тужена ББ је извршила реновирање предметне непокретности, те се са заједничком децом - непарничарем ГГ (сином) и туженом ВВ (ћерком), уселила у стан. Током тог периода тужилац је живео у иностранству, али је и након његовог повратка у Србију постигнути договор остао. Током 2011. године, када је тужилац запао у финансијске потешкоће, исказао је намеру да прода предметни стан, како би решио финансијске пробелме. Тужена ББ је тужиоцу, тада у присуству сведока исплатила износ од 27.000 евра, како би опстао усмени договор са тужиоцем и како би наставила да несметано користи предметни стан са заједничком децом. Тужена ББ тужиоцу наведени износ није исплатила као позајмицу и није очекивала да тужилац тај износ врати, што је потврдила и тужена ВВ. Тужилац је поседовао кључ од предметног стана, долазио је да снима емисије у истом, све до јуна 2020. године, када је у два наврата упутио дописе туженима исказујући намеру да прода предметни стан и подели добијени новац, остављајући рок од 30 дана за иселење тужених. Тужена ВВ упутила је понуду тужиоцу да се договоре у вези са предметним станом, међутим исти није одговорио, што указује да није постојала намера за постизање решења које би било обострано корисно, већ да је једина намера тужиоца била до прода предметни стан.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања у списима, првостепени суд је у складу са параграфом 329, параграфом 340 и параграфом од 384 – 393 Српског грађанског законика из 1844. године, који се сагласно одредби члана 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године, примењује на правне ситуације које нису регулисане позитивним правом, имајући у виду да посебним законом наведени институт плодоуживања, као посебна врста личне службености није уређена, оценио да је право плодоуживања као лична службеност са овлашћењем плодоуживаоца на потпуно и свестрано коришћење туђе ствари, односно као најшире стварно право на туђој ствари, које у највећој мери ограничава право својине, тако да власнику ствари на којој је установљено право плодоуживања, остаје "голо" право својине. Првостепени суд је утврдио да је тужилац - једини власник стана у ... број ... закључио усмени споразум са туженом ББ, којим је конституисано право доживотног плодоуживања у корист тужених и непарничара ГГ, који ову личну службеност нису уписали у земљишне књиге. Међутим, како су се истим правом тужене користиле преко 20 година, те како је усмени договор странака извршен, односно у потпуности реализован и како је наведено право везано за личност у чију корист је конституисано, исто може престати смрћу титулара, пропашћу ствари или одрицањем, али не и једностраном вољом лица које је ову службеност установило, у конкретном случају тужиоца. Првостепени суд је имајући у виду да су парничне странке усменим путем уговориле право плодоуживања, а да нису испуњени услови за престанак тог права, већ да је једини разлог за ускраћивање овог права промењене животне околности на страни тужиоца, одбио као неоснован тужбени захтев, а усвојио противтужбени захтев.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбеним наводима оспорава утврђено чињенично стање и оцена доказа чиме се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку. Оваквим оспоравањем тужилац сам оцењује изведене доказе и на свој начин интерпретира чињенично стање. Наиме, одредбом члана 8 Закона о парничном поступку прописано је да суд по свом уверењу одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, а поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа ценећи исказе парничних странака имао непосредна сазнања о начину њиховог излагања, те је своје стечено уверење о истинитости навода странака и сведока исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и при томе дао јасне и довољне разлоге због којих је прихватио исказе тужених да је тужилац са туженом ББ закључио усмени договор о праву на трајно плодоуживање на предметном стану, односно због чега није прихватио исказ тужиоца да није било договорено да тужени у предметном стану живе трајно.

Надаље, Параграфом 371 Српског грађанског законика из 1844. године, који се сагласно одредби члана 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године примењује на правне ситуације које нису регулисане позитивним правом,

регулисано је да се лична службеност установљава за коришћење одређене ствари, њену употребу или уживање. Службености се према параграфу 340 тог законика заснивају законом, уговором, тестаментом, пресудом или одржајем, који Српски грађански законик дефинише као застарелост, док је параграфом 342 прописана форма стицања службености, која је идентична форми за стицање права својине на некој ствари.

Плодоуживање је лична службеност по којој је плодоуживалац овлашћен на потпуно и свестрано коришћење туђе ствари - покретне или непокретне, без повреде њене суштине. Он има право да ствар држи, да је употребљава и да прибира плодове.

Право плодоуживања је лична службеност која терети одређену ствар и ограничава право својине, терети цело послужно добро, односно целу ствар, осим уколико је установљена само на делу ствари, која је реално подељена на више делова.

Неосновано се жалбом тужиоца указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање – да је првостепени суд погрешно утврдио да тужене имају право доживотног плодоуживања на предметном стану, с обзиром да он није закључио уговор о доживотном плодоуживању.

Одсуство писаног уговора о праву доживотног плодоуживања на предметном стану у корист тужених, не може бити сметња за његово установљење код његовог фактичког постојања у облику вишегодишњег несметаног коришћења стана, тачније од краја 1999. године до подношења тужбе у овој парници 2020. године.

Тужене имају право да наставе да станују у стану који је предмет захтева за исељење, с обзиром на то да од краја 1999. године, на основу усмено постигнутог договора тужиоца и тужене ББ живе у предметном стану, без економског искоришћавања наведеног стана од стране тужиоца - титулара права својине на истом. На основу закљученог и реализованог усменог уговора између тужиоца и тужене ББ трајањем од 20 година успостављена је лична службеност права плодоуживања на предметном стану, а што представља основ да тужене доживотно користе предметни стан, имајући у виду да право плодоуживања представља личну службеност, односно службеност везану за личност, те она може престати само смрћу титулара тог права или одрицањем плодоуживаоца од тог права, што у конкретном случају није испуњено, због чега нису испуњени услови ни за исељење тужених из предметног стана, у смислу одредбе члана 37 Закона о основама својинскоправних односа, будући да тужене не држе предметни стан без правног основа, а што је један од услова за тражење судске заштите права својине у смислу цитиране законске одредбе.

Приликом доношења одлуке Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилно је првостепени суд у складу са чланом 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку одлучио о трошковима поступка чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим у време пресуђења.

Са изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и

применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке.

Како издатак тужене НН за састав одговора на жалбу од стране пуномоћника адвоката не представља нужан трошак у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, то је у складу са чланом 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијен као неоснован њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић